

tudi vse tiste Slovence, ki so se okrog Mačka muzali in ga silili, da naj jih sprejme za pomagače, za kos pogače!

»Edinost.« Novi tednik v Mariboru s tem imenom imamo, da bi ustvarjal še več razdora na meji. Zdi se mi pa, da je to ime in tudi politično opredeljenje samo figovo pero za tisto firmo, ki si vsakega pol leta menja ime.

Iz starih časov. Ne poznam zgodovine, zakaj je ta pesem nastala, res pa je, da jo je narod na Štajerskem pel in da jo še vedno poje: Tam na Kranjskem sonce sije, tu pri nas pa toča bije — Svet Mohor in svet Fortunat, udarta še na kranjsko plat!

Glavni delež. V občinskih, banovinskih in državnih parlamentih se vrsti govor za govorom, napravljajo se načrti, sestavljajo proračuni. Nam, ki nismo nič zraven, vse to zelo ugaja, ker imamo prav za prav mi glavni delež pri tem, ker res veliko denarja skupaj spravimo v teku leta. Nekaj pa meni le ne ugaja. Tako kot imamo v občinah svobodno izvoljene ljudi, bi jih radi že tudi v banski svet in pa v parlament volili. Mi nosimo polovico vsega proračuna, plačamo namreč vse dohodke, zato bi bilo prav, ako bi po izvoljenih svojih ljudeh imeli tudi pri izdatkih besedo. (Svobodoljubni državljani, ki se piše tako kot ti, če si ti tudi svobodoljubljen!)

Preljubi moj sosed! No, nikdar nisem mislil, da si bodo Avstrijci za predpust omislili — kljukasti križ! Ali so si ga nataknili zares ali za hec? Moj sosed, razloži mi to, če imaš še čas!

Pokvarjen telefon. Zadnji teden je vihar iz Nemčije pokvaril telefonsko zvezo med Dunajem in Rimom. Kdor ne veruje, lahko vpraša samega gospoda kancelerja na Dunaju, da ni mogel doklicati Mussolinija.

V levjem žrelu. Nemški lev je bil zvezan z verigami svetovnega miru leta 1918. Začel se je izmotavati — brez odpora. Udaril je z repom po francoski meji — brez odpora. Na široko je odprl spodnjo čeljust, da je segla do naše meje — brez odpora. Sredi med zobmi mu leži sedaj Češka — ali jo bo ugriznil — brez odpora? Uganka bližnje bodočnosti, ki jo rešuje Hitler — brez odpora!

Adijo Azija! Dosedaj smo se zanimali, kako daleč pridejo Japonci na Kitajskem naprej. Sedaj nas to več ne zanima, ker gledamo korakanje v Evropi. Kdaj se ustavi ta korak in kje se ustavi?

Stalin piše: »Ljubi brat, po širnem svetu začni klat!« — On prinaša mir vsemu svetu in blagostanje — tako govorijo njegovi agenti tudi pri nas. Bedak, ki jim veruje!

Nagrade posameznikom

V »Slov. gospodarju« z dne 9. februarja smo objavili izžrebani številki za nagrado onim, ki so poslali naslove:

Štev. 14.282 je zadela 1000 din. Lastnik te številke je g. Rožman Jakob, Radinci 19, p. Slatina-Radinci.

Štev. 4756 je zadela 500 din. Lastnica te številke je Jekzernik Marija, Maribor, Ljubljanska ulica 42.

Istovrstno se zahvaljujemo vsem, ki so pomagali pri zbiranju naslovov. Nič naj ne bodo žalostni, da njihova številka ni bila izžrebana. Pa drugič več sreče!

Uprava listov Tiskarno sv. Cirila v Mariboru.

Nevarno poškodovan v pretepu. V Malem Črnelnem pri Stični na Dolenjskem je Tone Skufca pozival s kolom v rokah fante na korajžo in pretep, do katerega je res prišlo in je imel tudi nož svojo žalostno besedo. V splošni zmedni in temi je nekdo zabodel izživača Skufco z nožem v hrbtini mozga. Zabodeni se je zgrudil nezavesten. Čeprav bo okrevalec, ne bo mogel hoditi.

Železničar smrtno ponesrečen. Na odprti progi med Zidanim mostom in Rimskimi toplicami je stopil iz vlaka 21. februarja železniški premikar Franc Javšič, doma iz Maribora. V istem trenutku je privozil iz nasprotne strani drugi vlak, kojega lokomotiva je butnila Javšiča na stran in je obležal mrtev z razbito lobanjo.

Vinski sejem v Ljutomeru. Podružnica vinarskega društva priredi 8. marca vinski sejem in razstavo kakor druga leta.

Dvodnevni tečaj za sajenje, rez, oskrbo, gnojenje in precepljanje sadnega drevja se bo vršil 4. in 5. marca na Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Tečaj je teoretičen in praktičen ter bo od 8 do 12 in od 14 do 18. Za hrano in prenočišče skrbte tečajniki sami.

Tečaj za zatiranje škodljivcev in bolezni ter škropljenje sadnega drevja se bo vršil v soboto 12. marca na Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Tečaj je teoretičen in praktičen ter bo od 8 do 12 in od 14 do 18. Za hrano skrbte tečajniki sami.

Društvene vesti

Svetinje. Prosvetno društvo bo 27. februarja po večernicah z uprizoritvijo »Snubačeve in pa »Treh tičkov« vsem ljubiteljem smeja ustreglo v najvišji meri.

Sv. Jurij v Slov. goricah. Prosvetno društvo v Sv. Rupertu priredi 27. februarja ob 15 v dvorani g. Krajnc Gizele pri Sv. Juriju zelo zabavno igrano »Micki je treba moža«. Pridite!

St. Janž na Dravskem polju. V nedeljo 27. februarja priredi Prosvetno društvo ob 15 v društvenem domu veseloigro »Dva para se ženita«.

Gor. Ponikva nad Zalcem. Fantovski odsek uprizori na pustno nedeljo ob 15 burko »O jezičnem dohtarju« in še drugo.

Ponikva ob juž. žel. Prosvetno društvo vprižori na pustno nedeljo ob 15 v novi šoli kmečko komedijo s petjem »Pogodba«. Petje! Pridite!

Naši rajni

Maribor. Dne 15. februarja je bil pogreb bivše dolgoletne oskrbnice na Racerdvoru pri Mariboru gdne Pungaršek Marije v Sv. Andražu v Labudski dolini. Imenovana je bila velika dobrotnica revežev in gostoljubna napram vsakemu, ki je posetil Racerdvor, pa tudi prijateljica rož. Pred kratkim se je podala na obisk sorodnikov v Labudsko dolino, kjer jo je zadela kap. Njena zadnja želja je bila, še priti v Maribor in biti tam pokopana. Naj ji bo zemlja lahka!

Pragersko. Umrla je v starosti 28 let zibret Marija, roj. Gmeiner. Naj počiva v miru, žalujočim naše sožalje!

Smrt znanega gostilničarja in mesarja. V Rušah je umrl 68 letni Josip Mule, posestnik, znani gostilničar ter mesar. Rajni je bil navdušen narodnjak ter ugledna osebnost. Blagopokojnemu svetila večna luč, žalujočim preostalim naše sožalje!

Dopisi

Smarje pri Jelšah. Imamo fureže, gostije, vrisanje in petje. Točimo pa tudi solze in mlo zdihamo, ko nas tepe bolezen in trga smrt naše ljube izmed nas. Še posebej februar je tak. Vzela nam je starega Vognarja od Sv. Lovrenca, pobrala nam je pred tednom Togelšekovo mater na Belem. V Lešjah pa je bil pogreb vzorne Anderluhove mame, ki nam je zapustila žalujočo Nežko, voditeljico slovenskih kračanskih deklet.

Poslednje vesti

Politične novice iz naše države

Načelna razprava o našem proračunu dne 22. februarja še ni bila zaključena, ker sta bili volitev in imenovanje novega patrijarha v ospredju. Debata se bo zavlekla še nekaj dni in nato bo šle načelno glasovanje za in proti proračunu.

Seja senata. Po štirih mesecih se je 21. februarja sestala senata. Te seje, ki je bila pripravljena značaja, so se udeležili novi senatorji in med temi 11 imenovanih in 23 izvoljenih.

Politične novice iz drugih držav

O novi romunski ustavi bo glasoval narod. Sprejaj poročamo o glavnih določbah nove romunske stanovske ustave, katero je objavila vlada 20. februarja v posebnem razglasu. Za odobritev nove ustave je določeno ljudsko glasovanje, ki se bo vršilo v četrtek 24. februarja. S tem glasovanjem bo romunskemu narodu dana prilika, da ustavo sprejme ali ne. Izid glasovanja bo takoj objavljen.

Nedeljski nemiri po vsej Avstriji. Kakor prinašamo danes na prvi strani, je imel Hitler zadnjo nedeljo tri ure trajajoč govor, katerega so prenašale vse avstrijske radio-postaje. To priložnost so uporabili narodni socialisti za prav burne demonstracije na Dunaju, v Grazu, Innsbrucku in sploh po večjih mestih. Prišlo je celo do spopadov med hitlerjevci in člani domovinske fronte. Policija v pretepu ni posegala, ker jih mora po ukazu narodnosocialističnega novega notranjega ministra samo opazovati. Pač pa je vlada na seji 21. februarja zvečer sklenila, da se štiri mesece ne sme vršiti nobeno zborovanje in noben obhod, razen onih domovinske fronte. — V četrtek ob 19 bo otvoril sejo državnega sveta dr. Schuschnigg in bodo njegov govor prenašale avstrijske in druge radio-postaje.

Angleški zunanji minister odstopil. Angleški zunanji minister Eden je odstopil radi spora, ki je nastal med njim in predsednikom vlade Chamberlainom. Ministrski predsednik je nastopil z zahtevom, da se mora Anglija takoj sporazumeti z Italijo radi nevarnega položaja na Daljnem vzhodu in radi porasta nemške moči po zmagi hitlerjanstva v Avstriji. Zunanji minister pa je zastopal stališče, da Anglija ne sme priznati Italiji zasedbe Abesinije, kar zahteva Italija kot prvi pogoj za razgovore z Anglijo. Eden je tiščal vprašanje Abesinije pred Zvezo narodov. Italija je sporočila po svojem zastopniku v Londonu, da ne pristane na to, da bi se ukvarjalo z Abesinijo Društvo narodov. Radi teh različnih mnenj je bil razdor med ministrskim predsednikom in zunanjim ministrom toliko zaostren, da je slednji odstopil in napravil prostor novi osebnosti. Začasno vodstvo angleškega zunanjega ministva je prevzel lord Halifax.

Boji okrog Teruela. Španski nacionalisti so na fronti pri Teruelu napredovali na vseh odsekih in prekinili rdečim vse cestne in železniško zvezo z zaledjem. Ujeli so mnogo tisoč rdečih milicnikov in zaplenili mnogo vojnega materiala. Vojne operacije nacionalistov vodi sam general Franco. Teruel je od vseh strani obkrojen in najbrž je medtem tudi že zavzet, ker so se v ponedeljek zvečer nahajale Francove čete 1 km pred mestom.

Domače novice

Novi pravoslavni patrijarh

S kraljevim ukazom je bil 21. februarja od treh ožjih kandidatov, katere je določil volilni zbor pravoslavne cerkve, imenovan za patrijarha pravoslavne cerkve v naši državi črnogorsko-primorski metropolit Gavril Dožić. Novi patrijarh je bil rojen leta 1881 v mali črnogorski vasi Vrujica kot sin duhovniške rodbine. Studiral je v Beogradu, bogoslovje v Prizrenu in Carigradu. Za doktorja bogoslovja je bil povišan v Atenah na Grškem leta 1909. Novi patrijarh bo slovesno ustoličen dne 23. februarja.

*

Od transmisije hudo poškodovan. V tekstilni tvornici Doctor in drug v Mariboru je zagrabila velika transmisija 30 letnega delavca Josipa Alijančič, ki se je preveč približal jermenju. Transmisija je odvrгла Alijančiča s hudimi notranjimi poškodbami.

Hitro pojasnjen umor. Med novicami poročamo, da so našli v graščinskem gozdu grofa Thurna pri Vitanju zaklanega 40 letnega lovskega čuvaja Grabnerja, očeta sedmih otrok. Zločin sta zagrešila dva mladoletna, ki sta po aretaciji priznala dejanje. Izpovedala sta, da ju je naščuval učitelj Ivan Zagažen ter jima obljubil nagrado 1000 din. Žagažen pa to odločno zanika. Vse tri so izročili orožniki v zapore konjiškega sodišča.

Smrtna nesreča delavca. V Kranju v tovarni »Jugobruna« je udarilo dvigalo za premost 52 letnega delavca Franca Zakelj iz Stražišča tako nesrečno, da se je zgrudil takoj mrtev.

Starčka napadel z gorečim bencinom. Nedaleč od Blagovice ob vznožju Limbarske gore na Kranjskem biva na samotni nad vasjo 70 letni Matija Cerar, p. d. Stornik. Nedavno ga je zbudil v noči neznanec in ga je prosil za luč, ker je zgrešil pravo pot. Starček je odprl samo okno iz previdnosti in užgal vžgalico. Kakor hitro je posvetila šibica, je brizgnil tujec po Cerarju in sobi curek bencina, ki se je na vžgalico užgal. Stari samotar je začel vpiti na pomoč in trgal si sebe gorečo nočno haljo. Ljudje so slišali obupne klice, priskočili na pomoč in pogasili ogenj po izbji. Stari mož pa je dobil tako hude opekline, da jim bo najbrž podlegel.